

A zsidóknak és nekünk írt levél

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 4Mózes 13; 1Királyok 19:1-18; Zsidók 2:3-4; 3:12-14; 13:1-9, 13; 1Péter 4:14, 16

„Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy Isten akaratát cselekedjétek, és így beteljesüljön rajtatok az ígélet” (Zsid 10:36, RÚF).

Gondoltunk már arra, hogy milyen lehetett hallgatni Jézust vagy az apostolokat? Mindössze néhány prédikációjuk kivonata, összefoglalása van a birtokunkban, ám ezek csak részben adják vissza azt, hogy milyen lehetett őket hallgatni. A Szentírásban viszont Isten legalább egy teljes beszédet megőrzött nekünk: Pál levelét, *A zsidókhoz írt levelet*.

Pál, *A zsidókhoz írt levél* szerzője a saját munkájára mint „intő” szóra utalt (Zsid 13:22, RÚF). Ezt a kifejezést egyaránt használták az igehirdetésre a zsinagógában (ApCsel 13:15) és a keresztyény istentiszteletek során (1Tim 4:13). Ezt a levelet tekintik a legkorábbról fennmaradt „teljes keresztyény prédikációnak”. Azok a hívők a címzettjei, akik már elfogadták Jézust, de később nehézségeik támadtak. Egyeseket nyilvánosan megszégyenítettek és üldöztek (Zsid 10:32-34), mások anyagi problémákkal küszködtek (Zsid 13:5-6), többen elfáradtak és megkérdőjelezték a hitüket (Zsid 3:12-13). Talán köztünk is lehetnek ma olyanok, akik hasonló cipőben járnak?

Megindító beszédében az apostol felhívást intézett hozzájuk (és tágabb értelemben hozzánk is), hogy ragaszkodjanak Jézusba vetett hitükhöz és szegezzék rá a tekintetüket a mennyei szentélyben.

DICSŐ KEZDET

Meg kell ismernünk a gyülekezet történetét és a helyzetet, amiben az apostol levelének fogadásakor voltak, hogy értelmezhessük a prédikációt és magunkra alkalmazhassuk az üzenetét.

Olvassuk el Zsid 2:3-4 szakaszát! Mit tapasztalt A zsidókhöz írt levél hallgatósága a megtérésük idején?

Ez a rész arra utal, hogy a levél közönsége nem hallotta magát Jézust beszélni, az evangélium az evangélisták révén jutott el hozzájuk, ők hirdették nekik az „üdvösség” üzenetét. Pál azt is mondja, hogy az igehirdetők „megerősítették” (RÚF) számukra az üzenetet, amiről személyesen Isten tett bizonyosságot „jelekkel meg csodákkal”. Ez azt jelenti, hogy az Úr jelekkel és hatalmas tettekkel támasztotta alá az örömhírt – többek között „a Szentlélek ajándékaival” (RÚF), azok kiárasztásával. Az Újszövetség feljegyzései szerint az új helyszíneken olyan jelek kísérték az evangélium hirdetését, mint csodálatos gyógyulások, ördögűzések és a lelki ajándékok kiárasztása.

A keresztyén egyház kezdetekor Isten kiárasztotta Lelkét az apostolokra Jeruzsálemben, hogy képesek legyenek olyan nyelveken hirdetni az örömhírt, amelyeket korábban nem ismertek, illetve csodákat is tudjanak tenni (*Az apostolok cselekedetei* 2-3. fejezetei). Fülöp hasonló csodákat vitt végbe Samáriában (8. fejezet), Péter Joppében és Cézareában (9-10. fejezetek), Pál pedig egész szolgálata során Kis-Ázsiában és Európában (13-28. fejezetek). Ezek a hatalmas tettek tapasztalati bizonyítékul szolgáltak, megerősítették az üdvösség üzenetét, Isten országának megalapítását, valamint a szabadulást a kárhözátástól és a gonosz erőtől (Zsid 12:25-29).

A Szentlélek adta a korai keresztyén hívőknek a meggyőződést, hogy Isten megbocsátotta a bűneiket, így nem féltek az ítélettől, aminek következtében az imáik bátrak és határozottak lettek, a vallási életük pedig örömtelivé vált (ApCsel 2:37-47). A Lélek olyanokat is megszabadított, akik gonosz erők fogságában voltak, ami meggyőző bizonyítékát adta annak, hogy Isten hatalma nagyobb a gonosz erőkénél. Bemutatta azt is, hogy Isten már megalapította országát az életükben.

Mi a saját megtérési történetünk? Hogyan győződünk meg arról, hogy Jézus Krisztus a Megváltónk és az Urunk? Miért olyan jó időnként felidézni az emlékezetünkben, hogyan vezetett minket Isten magához először?

A KÜZDELEM

Amikor a hívők megvallották a hitüket Krisztusban és csatlakoztak a gyülekezethez, ezzel határvonalat szabtak, ami megkülönböztette őket a társadalom többi részétől, ez azonban sajnos konfliktus forrása lett, mert kimondatlanul is ítéletet jelentett a közösségükre és annak értékeire.

Olvassuk el Zsid 10:32-34 és 13:3 verseit! Mit élt át A zsidókhöz írt levél közönsége a megtérés után?

A levél olvasói minden bizonnyal szóbeli és fizikai támadásokat is elszenvettek az ellenfeleik által feltüzelt csócseléktől (pl. ApCsel 16:19-22; 17:1-9). Némelyeket börtönbe zártak és lehetséges, hogy verést is el kellett szenvedniük, mert a hatóságoknak hatalmában állt büntetést kiszabni és szabadságkorlátozást elrendelni. Ez gyakran anélkül történt, hogy a bizonyítékok gyűjtése során követték volna a megfelelő jogi szabályokat (pl. ApCsel 16:22-23).

Olvassuk el Zsid 11:24-26 és 1Pt 4:14, 16 részeit! Hogyan segít Mózes esete és 1Péter olvasóinak a tapasztalata megérteni azt, hogy miért üldözték a keresztény hívőket?

A „*Krisztus nevéért*” való gyaláztatás egyszerűen azt jelenti, hogy az ember azonosítja magát Krisztussal, és ezért ségyent és bántalmazást is elvisel. A közvélemény nyilvános ellenségeskedése a keresztényekkel szemben a hívőkre jellemző vallási elkötelezettség miatt volt. Az emberek sértőnek vélhetnek olyan vallási szokásokat, amelyeket nem értenek, mint ahogy olyan embereket is, akiknek az életmódja és erkölcsisége büntudatot, illetve szégyenérzetet kelt bennük. A Kr. u. 1. század közepén Tacitus azzal vádolta a keresztényeket, hogy „gyűlölik az emberiséget” (Alfred J. Church és William J. Brodtribb, ford.: *The Complete Works of Tacitus. Annals 15.44.1*. New York, 1942, The Modern Library). Bármilyen is volt e vád pontos oka – ami egyértelműen hamis –, számos korai keresztény szenvedett a hitéért, így azok is, akiknek Pál a levelét írta.

Mindenki szenved, akár keresztény, akár nem. Viszont mit jelent Krisztusért szenvedni? Mennyit szenvedünk Krisztusért és mennyit a saját döntéseink miatt?

GYENGÉLKEDÉS

A zsidókhöz írt levél olvasóinak az elutasítás és üldözés ellenére sikerült megtartaniuk a hitüket és a Krisztus iránti elkötelezettségüket. A küzdelem azonban hosszú távon megviselte őket. Megvívták a jó harcot, amiből győztesen kerültek ki, de bele is fáradtak.

Olvassuk el Zsid 2:18, 3:12-13, 4:15, 10:25, 12:3, 12-13 és 13:1-9, 13 verseit! Milyen kihívásokkal néztek szembe a hívők?

A levélből kitűnik, hogy az olvasóknak folyamatos nehézségekkel kellett küszködniük. Továbbra is szidalmazták őket, illetve egyéb módon gázoltak a becsületükbe (Zsid 13:13). Egyesek még mindig börtönben voltak (Zsid 13:3) – ez anyagilag is és lelkileg is kimeríthette a gyülekezetet. Elfáradtak (Zsid 12:12-13) és könnyen elcsüggedhettek (Zsid 12:3). Gyakran előfordul emberek és közösségek esetében, hogy a győzelem örömeinek elmúltával lanyhul a lelki és egyéb védelmi mechanizmusuk, így sebezhetőbbé válnak az ellenségeik támadásával szemben. Másodjára már sokkal nehezebb összeszedni az erőt a közvetlenül fenyegető veszély elhárítására, akár az egyének, akár a közösség esetében.

Olvassuk el 1Kir 19:1-4 szakaszát! Mi történt Illéssel?

„Attól az ellenhatástól, ami gyakran jár a nagy hit és fényes eredmények nyomában, Illés sem volt mentes. Attól félt, hogy nem lesz tartós a Kármelen elkezdődött reformáció, és erőt vett rajta a csüggedés. Korábban a Pisga csúcsáig emelkedett, most pedig lent volt a völgyben. Amíg a Mindenható ihlette, kiállta a hit legkeményebb próbáját. Most pedig, amikor elcsüggedt, elengedte Isten kezét. Jézabel fenyegetése csengett fülében, és úgy látszott, Sátán még mindig diadalmaskodik a gonosz asszony ármánykodása által. Illés végtelen magasra emelkedett, és a visszahatás rettenetes volt. Istent elfelejtve menekült. Addig ment, amíg egy kietlen pusztában nem találta magát – egyedül” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 102. o.).

Gondoljunk azokra az időkre, amikor kudarcot vallottunk a keresztényi életünkben! Próbáljuk megérteni, mely körülmények és tényezők okozták az összeomlást! Mit tehattünk volna másképp?

TARTSUNK ÖSSZE!

Mit tanácsolt az apostol az olvasóinak, mit tegyenek az adott helyzetben? Mit tanulhatunk meg *A zsidókhöz írt levélből*, ami a hasznunkra válhat? Elemezzük végig, Isten hogyan segített Illésnek kikeveredni a csüggedésből!

Olvassuk el 1Kir 19:5-18 részét! Mit tett az Úr azért, hogy megerősítse a szolgálója, Illés hitét?

Azért lenyűgöző, ahogyan Isten Illéssel bánt a Kármel után, mert bemutatta, hogy milyen gyengéden gondoskodik azokról, bölcsen szolgálva nekik, akik nyomás alatt vannak és küszködnek a hitük visszaszerzéséért. Az Úr több mindent tett Illésért. Először is gondoskodott a fizikai szükségleteiről: ételt biztosított neki és engedte pihenni. Majd a barlangban finoman megfedtte: „*Mit csinálsz itt Illés?*” Segített neki alaposabban megérteni, Ő hogyan munkálkodik és teljesíti az ígéreteit. Isten nem volt sem a szélben, sem a földrengésben, sem a tűzben, hanem egy halk és szelíd hangban. Ezek után feladatot bízott rá és bátorította a prófétát.

Olvassuk el Zsid 2:1, 3:12-13, 5:11–6:3 és 10:19-25 szakaszait! Mit tanácsolt Pál a hívőknek, mit tegyenek?

Az egész levélben számos útmutatást találunk, amit az apostol adott az olvasóinak, hogy segítsen nekik visszaszerezni kezdeti erejüket és hitüket. Az az egyik szempont, amit kihangsúlyoz, hogy gondoskodjanak a hittestvéreik fizikai szükségleteiről. Javasolja: legyenek vendégszeretők és látogassák meg azokat, akik börtönben vannak, vagyis viseljék gondjukat. Az apostol serkenti az olvasóit a nagylelkűségre és arra, hogy ne feledjék: Isten nem hagyja el őket (Zsid 13:1-6). Pál egyszerre intette, de bátorította is őket. Figyelmeztetett, hogy ne sodródjanak el fokozatosan (Zsid 2:1) és ne legyen „*hitetlen gonosz*” szívük (Zsid 3:12). Bátorította őket, hogy növekedjenek a hitük megértésében (Zsid 5:11–6:3). Megjegyezte azt is, hogy mennyire fontos rendszeresen részt venni a gyülekezeti találkozókön (Zsid 10:25). Összességében azt javasolta, hogy tartsanak össze, bátorítsák egymást szeretetre és jó cselekedetekre, ugyanakkor magasztalta Jézust és a mennyei szentélyben értük végzett szolgálatát (Zsid 8:1-2; 12:1-4).

EZEK BEN AZ UTOLSÓ NAPOKBAN

Olvassuk el Zsid 1:1-2, 9:26-28, 10:25, 36-38 és 12:25-28 verseit! Mit hangsúlyoz itt Pál, különösen az idővel kapcsolatban?

Van egy nagyon fontos elem, amit az apostol kiemel, ami az intésének sürgetést kölcsönöz: az olvasók az „*utolsó időkben*” élnek (Zsid 1:1-2), nemsokára beteljesednek az ígéretek (Zsid 10:36-38). Érdekes módon Pál az egész írásban a pusztai nemzedékhez hasonlítja a hallgatóságát, akik Kánaán határán álltak, készen arra, hogy belépjenek az ígért földjére. „*Mert még egy igen-igen kevés idő, és aki eljövendő, eljön, és nem késik*” (Zsid 10:37, RUF) – emlékeztet. Majd így buzdít: „*De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitői, hogy életet nyerjünk*” (Zsid 10:39, RUF). Ez az utolsó bátorítás arra figyelmeztette az olvasókat és minket is, hogy milyen veszélyeket tapasztalt Isten népe a történelem során közvetlenül az ígéretek teljessége előtt.

Mózes negyedik könyve pontosan erről szól. A Biblia feljegyezte, hogy Izrael kétszer is nagy vereséget szenvedett, mielőtt belépett volna az ígért földjére. Az első alkalmat *Mózes negyedik könyve* 13-14. fejezetei örökítik meg, amikor több vezető elbizonytalanította a népet, és Izrael hite emiatt elcsüggedt, így épp, mielőtt beléphettek volna Kánaán területére, a közösség úgy döntött, hogy új vezetőt választanak és visszatérnek Egyiptomba.

A második alkalom az volt, amikor az izraelitákat magával ragadta az érzékiség és a bálványimádás Baál-Peórnál (*Mózes negyedik könyve* 24-25. fejezetei). Bálám nem volt képes átkot szórni az izraelitákra, de Sátánnak sikerült szexuális jellegű kísértésekkel hamis istentiszteletre és bűnbe vezetni Izraelt, amivel Isten rosszállását vonták magukra.

Az apostol mindkét veszélytől óvja a levél olvasóit. Először is inti őket, hogy maradjanak meg a hitvallásuk mellett és tartsák a tekintetüket Jézuson (Zsid 4:14; 10:23; 12:1-4). Másodszor pedig tanácsolja őket, hogy ne essenek az erkölcstelenség és a kapzsiság bűnébe (Zsid 13:4-6). Végül arra bátorítja hallgatóságát, hogy figyeljenek a vezetőikre, engedelmeskedjenek nekik (Zsid 13:7, 17).

Miért mondhatjuk azt a holtak állapotával kapcsolatos hitünk alapján – miszerint amikor az ember lecsukja a szemét és meghal, a következő, amiről tud a második advent lesz –, hogy mindenki az „*utolsó időkben*” él?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

David A. deSilva egyértelműen elmagyarázza, miért üldözték a korai keresztényeket: „A keresztények olyan életmódot tettek magukévá, ami... antiszociálisnak, sőt felforgatónak is minősülhetett. Az állam, a hatóságok, a barátok és a család iránti hűség jelképének tartották az istenekhez való lojalitást, amit áldozatbemutatókkal és a hasonló alkalmakon való áhítatos jelenléttel fejezhettek ki. Az istenségek tisztelete jelképezte azt, hogy az illető elkötelezett azok iránt a kapcsolatok iránt, amelyek biztosították a társadalom szilárdságát és jólétét. Az ettől tartózkodó keresztényekre (ahogyan a zsidókra is) gyanakodva, mint lehetséges törvényszegőkre, a birodalmon belüli zavarkeltőkre tekintettek” (*Perseverance in Gratitude*. Grand Rapids, MI, 2000, Eerdmans Publishing Company, 12. o.).

„Van biztos orvosság a csüggedtek számára: a hit, az ima és a munka. A hit és a tevékenység napról napra növekvő biztonságérzetet és megelégedést ad. Kísért-e az a gondolat, hogy átengedd magad a nyugtalanító balsejtelmeknek és a teljes csüggedésnek? A legsötétebb napokban se félj! Akkor sem, ha a látszat nagyon ijesztő. Higgy Istenben! Ő tudja, mire van szükséged. Nála van minden hatalom. Szeretete és könyörülete végtelen, kimeríthetetlen. Ne félj attól, hogy ígéretét nem váltja be! Ő az örök igazság. Soha nem változtatja meg szövetségét, amelyet az Őt szeretőkkel kötött. Szükségletük szerinti erőt ad szolgálóinak. Pál apostol tanúsította: *»De ő ezt mondta nekem: 'Elég neked az én kegyelmem; mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz'... Ezért a Krisztusért örömöm telik erőtlenségekben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldöztetésekben és szorongatásokban; mert amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős«*” (Ellen G. White: *Proféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 105. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Lehetséges, hogy keresztényi elkötelezettségünk miatt „mások” legyenek, mégse vádoljanak bennünket „elkülönüléssel” és egyesek figyelmen kívül hagyásával? Ha igen, hogyan?
- 2) A Bibliában az „intés” szó dorgálást, de bátorítást is jelenthet. Mire figyeljünk, ha olyasvalakit igazítanánk helyre, aki elcsüggedt?
- 3) Milyen hasonlóságot találhatunk *A zsidókhöz írt levél* olvasói és Jel 3:14-22 szakaszában a laodiceai gyülekezet tapasztalata között? Mennyiben hasonlít ma, kétezer évvel később a saját helyzetünk az övékére, és mit tanulhatunk a közös vonásokból?

KRISZTUS SZEREPE

„Elvégeztem a munkát, amelyet reám bízál, hogy végezzem azt” (Jn 17:4).

„Krisztus számára eljött az idő, hogy felmenjen Atyja trónjához. Isteni győztesként éppen visszatérőben volt a győzelmi tróféakkal a mennyei udvarokba... Feltámadása után egy rövid ideig még a földön időzött, hogy a tanítványai jobban megismerkedhessenek feltámadott és megdicsőült testével... Hitelesítette azt a tényt, hogy Ő volt az élő Üdvözítő...

Krisztus harminchárom évig tartózkodott a világon. Eltúrte mindazt a megvetést, bántalmazást és kigúnyolást, amelyben a világ részesítette. A világ elvetette és keresztre feszítette. Most, mikor felemelkedőfélben volt dicsősége királyi székéhez – és még egyszer átgondolta azoknak az embereknek a hálátlanságát, akiknek megmentéséért jött el –, vajon nem vonja-e tőlük vissza rokonszenvét, részvétét és szeretetét? Érzelmei nem arra a birodalomra összpontosulnak-e, amelyben értékeli személyét és ahol ártatlan angyalok várnak arra, hogy teljesítsék parancsait? Nem! Jézus ígérete azoknak a szeretteinek szól, akiket otthagyt ezen a földön: *»Ímé, én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig«* (Mt 28:20).

Miután elérkeztek az Olajfák-hegyéhez, Jézus átvezette tanítványait a hegy tetején Bethánia közelébe. Jézus ott megállt és tanítványai körülvették. Úgy látszott, hogy a világosság fényei sugároztak az arcáról, mikor szeretett tanítványaira tekintett. Nem korholta őket hibáikért és kudarcaikért. Utolsó szavai a legmélyebb gyengédséggel érintették a tanítványok fülét. Áldásra kinyújtott kezekkel – mintha ezzel is bizonyosságát akarná adni védelmező gondoskodásának – Jézus lassan felemelkedett közülük... Ugyanakkor hallották a magasból az angyalok karának nagy örömmel zengő énekét” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 735-737. o.).